

Чому діти бояться помилок і чому боятися не варто ?

Екологічне ставлення до помилок, що знизить тривожність школярів.

До якої сходинки піраміди Маслоу можна віднести страх помилок? Це потреба у безпеці, повазі, приналежності чи, може, потреба у розвитку? Частково страх помилки зачіпає всі ці потреби, але все ж таки належить до двох перших – безпеки і приналежності.

Помилки відсилають нас до первісного страху зостатися наодинці з небезпекою – вигнання, втрати підтримки соціуму. Тож страшні не лише самі помилки, а і соціальні наслідки, що роблять їх неприємними. Саме це варто пам'ятати, аби успішно боротися з одним із головних страхів учнів.

Варто боятися не помилок. а бездіяльності

Боятися реакції батьків на погані оцінки та брехати їм, ховати щоденник із двійками, виривати з нього сторінки – всі ці явища тісно пов'язані зі страхом помилок, що міцно увійшов до свідомості багатьох учнів

На жаль, бажання уникнути помилок легко переходить у спроби уникнути діяльності. Діти стають пасивними, чекають інструкцій, намагаються зрозуміти, що саме від них хочуть почути, а коли не вдається, вирішують нічого не робити. Адже це видається безпечнішим та допомагає зберегти «бездоганний фасад». Отже, соціальне покарання за помилку здатне знищити бажання щось робити та досліджувати життя. Мета вчителя – зменшити цей тягар, дати дітям можливість для маневру та ризику.

Імовірно, кожен пам'ятає історію віслючка, який хотів зробити найправильніший вибір та помер із голоду між двома копицями сіна. Вона красномовно демонструє, що витрата часу на пошук ідеального рішення – не є продуктивною, адже після певної межі рішення вже не буде ефективним. Саме тому схильність до перфекціонізму знижує активність та заважає дитині досягти успіху. А от її однолітки, які звикли ризикувати, досягають бети без проблем.

Зоротній зв'язок: *Простіше навчатися тоді, коли ти почувася захищено та розслаблено. Оцінки – свідчення помилок, червоні стоп-сигнали, що означають імовірне покарання. Тож зрозуміло, чому в деяких країнах було вирішено частково (або повністю) відмовитися від оцінок, замінивши їх на усний зворотній зв'язок та звіти для батьків.*

Найгірше – відсутність висновків

Оскільки вберегтися від помилок неможливо, значно продуктивніше – культивувати відповідальне ставлення до них.

Наведемо приклад. Сміття – закономірний результат людської діяльності. Його можна викинути чи використати як вторсировину, отримавши зиск. У цьому плані воно є різновидом матеріалу чи ресурсу, користь якого виникає лише за відповідної обробки. У сучасній системі екологічного мислення воно радше є цінним, ніж навпаки. Так само і помилки.

Прищеплюйте дітям думку, що будь-який досвід корисний, його можна використати. Навчіть їх працювати за формулою: ризик-помилка-досвід-навичка-результат. Зрештою, хто такий професіонал? Людина, яка має не лише теоретичні знання (самі по собі вони цінуються не так уже і високо), але і досвід перебування у складних чи навіть критичних ситуаціях.

Зауважити:

- *Той, хто боїться помилок, істотно обмежує себе у діях*
- *Страх помилок та бажання бути досконалим 24/7 змушують нас боятися*
- *Бажання не робити помилок дорівнює бажанню досягти чогось без роботи*
- *Перфекціоніст знаходиться у позиції оборони, тоді як оптималіст відкритий до критики і порад*
- *Люди, які не бояться помилок, більш поблажливі та менш консервативні*
- *Вони не орієнтуються по шкалі успіх-невдача, а знаходять цінний досвід у будь-якій ситуації*

Хочете перемогти? Збільшіть кількість помилок удвічі!

Якось мільярдерка Сара Блейклі розповіла: у дитинстві батько кожного вечора запитував, що у неї вийшло, а що ні. Коли маленька Сара казала, що вийшло абсолютно все, він засмучувався, адже це означало, що вона не робить помилок, а отже, її навички не розвиваються.

Давно відомо, що ми – не лише наші успіхи, але і помилки. Саме останні змушують нас розвиватися та стають орієнтирами. Таємниця тих, хто досяг успіху, у тому, що вони дозволяють собі помилятися частіше, ніж ті, хто намагається чинити лише правильно.

Цікаво знати: 10 тисяч невдалих експериментів – саме стільки спроб зробив Томас Едісон на шляху до створення електричної лампочки. «Я ніколи не зазнава невдач, – сказав винахідник. – Я просто знайшов 10 тисяч способів, які не працюють».

Чудову вправу для подолання страху помилок запропонував у своїй книзі Джон Кессід, описавши техніки жонглювання для новачків. Коли ми намагаємось уникнути помилки, каже Джон, ми починаємо діяти неприродньо і скуто, лише збільшуючи ймовірність нових помилок. Саме тому однією з вправ для жонглерів є вміння... упускати кульку. Саме так. Дозвольте їй падати знову і знову. Іноді саме невдачі дарують нам упевненість у собі. Звичка і примирення з тим, що ви помилилися вже тисячу разів, збільшують шанси на вдачу.